

Ján Čarnogurský ml. vidí problém v tom, že šéfa Generálnej prokuratúry nie je možné kontrolovať a odvolať: „Má viac právomocí ako minister spravodlivosti a jeho funkčné obdobie je skoro dvakrát dlhšie“

- CZ24 News | 28. listopadu 2020

SLOVENSKO: Advokát Ján Čarnogurský ml. komentoval aktuálny výber šéfa Generálnej prokuratúry (GP) SR v parlamente, ktorý bol presunutý na utorok 1. decembra. Upozorňuje najmä na jeho enormne rozsiahle kompetencie a minimálnu možnosť kontroly.

Čarnogurský ml. sa na sociálnej sieti vyjadril ku podrobnému vypočúvaniu kandidátov na šéfa GP pred Ústavnoprávnym výborom NR SR. „Mnohé otázky kladené kandidátom boli veľmi osobné, smerovali nie k ich odbornosti, ale k možnej zaujatosti kandidáta v minulosti. Akoby niektorí poslanci chceli svojimi osobnými otázkami vzbudiť v kandidátoch strach, ktorý by mal zabezpečiť ich budúcu neustrannosť. Je to, jemne povedané, veľmi naivný prístup,“ uviedol známy advokát a dodal, že skutočný problém však podľa neho tkvie inde.

„Generálny prokurátor je volený na 7 rokov. Môže nariadiť zastavenie ľubovoľného trestného stíhania, môže aj prikázať začatie trestného stíhania ľubovoľnej osoby alebo v ľubovoľnej veci, a to aj bez výslovného podnetu. Má viac právomocí ako minister spravodlivosti a jeho funkčné obdobie je skoro dvakrát dlhšie. Nie je možné v podstate nikdy ho odvolať. Odvolávať ho môže iba prezident na návrh NR SR, a to iba z veľmi špecifických formálnych dôvodov.“

Dodáva, že rozhodnutia generálneho prokurátora nikto nekontroluje a nepreveruje. „Nikomú sa nezodpovedá za svoje rozhodnutia. A to je chyba systému, nie kandidáta,“ myslí si Čarnogurský ml.

Podľa jeho názoru, tlak na generálneho prokurátora je obrovský. „Nežije sám na pustatine asketickým životom, ale je súčasťou mnohých spoločenských a rodinných vzťahov. A musí plánovať, čo bude robiť po skončení svojho 7-ročného obdobia.“

„Málokto dokáže vždy odolať ponukám, vplyvom, prosbám a vyhrážkam. **Všetko sa začína malými kompromismi, malými ústupkami a malým prižmúrením oka. Veď nikto ho nekontroluje. Nikto ho nemôže odvolať.** Jeho rozhodnutia nie sú verejné. A na druhej strane, je to také jednoduché, veď zdôvodniť sa dá hocičo komplikovaným právnickým jazykom.“

„**Niektó je zrazu zázračne zbavený obvinení a niekto bude ako trestne stíhaný chodiť na výsluchy mnoho rokov, bude sa budiť zo sna, až kým nebudaj nejaký súd nerozhodne, keď už bude z neho troska. Veľká nekontrolovaná moc veľmi korumpuje. Je úplne jedno, ktorý z kandidátov bude za generálneho prokurátora vymenovaný.**“

Ján Čarnogurský ml. pripomenul, že poslanci parlamentu sa to nedávno pokúsili zmeniť, snažili sa zaviesť zákonnú možnosť odvolávania generálneho prokurátora z materiálnych dôvodov, z dôvodov jeho nesprávnej rozhodovacej činnosti.

„Snažili sa zaviesť kontrolu prostredníctvom voleného orgánu – Národnej rady SR, ktorý sa zase zodpovedá ľuďom v demokratických voľbách. Veľmi správny návrh. Ak by sa rozhodnutia generálneho prokurátora vymykali spoločenskej predstave o spravodlivosti, mohol by byť Národnou Radou SR odvolaný.“

Návrh neprešiel, nakoľko ho prezidentka Zuzana Čaputová vetovala.

„Vraj Národná rada SR by mohla mať na rozhodovanie generálneho prokurátora politický vplyv. Ktovie, koho záujmy týmto vetom pani prezidentka zastupovala. Záujmy voličov rozhodne nie. Práve politická kontrola generálneho prokurátora mnohočlenným voleným orgánom – Národnou radou SR – je veľmi žiaduca.“

„Následne ustanovenie poslanci zo zákona vyhodili a prezidentkine veto neprelomili. Takže generálny prokurátor naďalej nepodlieha žiadnej kontrole. Generálny prokurátor má naďalej postavenie diktátora v trestnom konaní, s absolútnou mocou a naďalej nemá nad sebou žiadnu kontrolu. Je jedno, kto bude za generálneho prokurátora zvolený. Ostatné bude iba otázkou času,“ dodáva Čarnogurský ml.